

Drogi Gimnazjalisto!

Przeczytaj uważnie zamieszczoną poniżej instrukcję:

1. Test zawiera **20 zadań** geograficznych różnego typu. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań możesz uzyskać **36 punktów**. Jeżeli zdobędziesz co najmniej **27 punktów (75%)**, weźmiesz udział w eliminacjach rejonowych konkursu.
2. Zadania rozwiązuj zgodnie z poleceniami.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu z **czarnym** lub **niebieskim wkładem**. Pamiętaj, że prace pisane ołówkiem nie będą sprawdzane przez komisję.
4. **Nie używaj korektora**, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl lub obwiedź kółkiem i zaznacz inną odpowiedź.
5. Podczas rozwiązywania zadań konkursowych **możesz korzystać z linijki, lupy i kalkulatora prostego**.
6. Na rozwiązanie wszystkich zadań masz **45 minut**.
7. Pracuj samodzielnie korzystając z własnej wiedzy i umiejętności!

Życzymy powodzenia!

Informacja

Zadania 1 – 5 wykonaj korzystając z mapy konturowej Ameryki Południowej (ZAŁĄCZNIK 1.)

Zadanie 1 (0 – 3 p.)

Podpisz na mapie.

A. Nizinę La Platy	B. Wyżynę Gujańską
C. Jezioro Titicaca	D. Falklandy
E. Pust. Atacama	F. Orinoko

Zadanie 2 (0 – 2 p.)

Zapisz współrzędne geograficzne punktów X i Y.

Punkt X – szerokość geograficzna ....., długość geograficzna .....

Punkt Y – szerokość geograficzna ....., długość geograficzna .....

Zadanie 3 (0 – 2 p.)

Oceń prawdziwość każdej informacji. Wpisz znak X w odpowiednie komórki tabeli.

Nr	Informacja	Prawda	Fałsz
1.	Ameryka Południowa leży w całości na półkuli południowej.		
2.	W punkcie X można wcześniej zaobserwować zachód Słońca niż w punkcie Z.		
3.	Nizina Amazonki ma przebieg zbliżony do południkowego.		
4.	Najdalej wysuniętym na południe punktem kontynentu jest Przylądek Horn.		

Zadanie 4 (0 – 2 p.)

Wiedząc, że w punkcie Y zegar słoneczny wskazuje godzinę 10.00, oblicz godzinę czasu miejscowego w punkcie X. Zapisz obliczenia.

Obliczenia:

Odpowiedź: .....

Zadanie 5 (0 – 1 p.)

Oblicz rozciągłość południkową w stopniach między punktami X i Y. Zapisz obliczenia.

Obliczenia:

Odpowiedź: .....

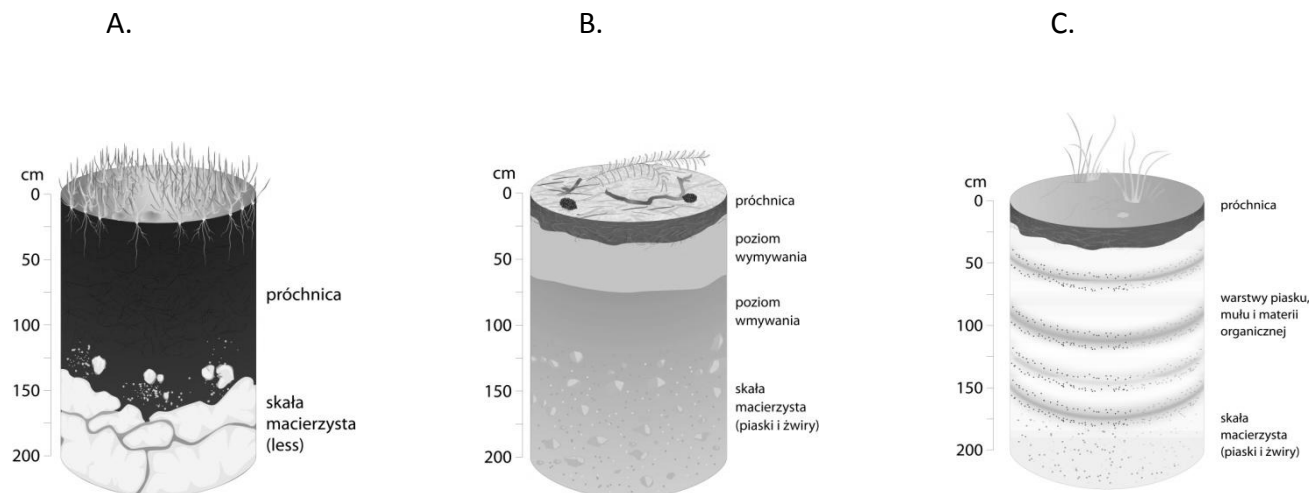
Zadanie 6 (0 – 2 p.)

W każdym punkcie wykreśl element, który nie spełnia kryterium przyporządkowania

- A. klimat równikowy wybitnie wilgotny, czarnoziemy, epifity, lasy deszczowe
- B. klimat śródziemnomorski, gleby cyprysowe, liany, makia
- C. klimat umiarkowany ciepły, czarnoziemy, dęby, tajga

Zadanie 7 (0 – 2 p.)

Korzystając z własnej wiedzy i profili gleb oceń prawdziwość każdej informacji. Wpisz znak X w odpowiednie komórki tabeli.

Źródło: CD Geografia, Materiały dydaktyczne, Wydawnictwo Szkolne PWN, Warszawa 2006

Nr	Informacja	Prawda	Fałsz
1.	Gleby A i B są przykładem gleb strefowych.		
2.	Najżyźniejszą glebą jest gleba B.		
3.	Gleba C powstaje przy udziale roślinności lasów iglastych.		
4.	Gleba C występuje w dolinach rzecznych.		

Zadanie 8 (0 – 2 p.)

Wpisz nazwę procesu, którego dotyczy opis. Wykorzystaj pojęcia z ramki.

abrazja, egzaracja, korazja, kras

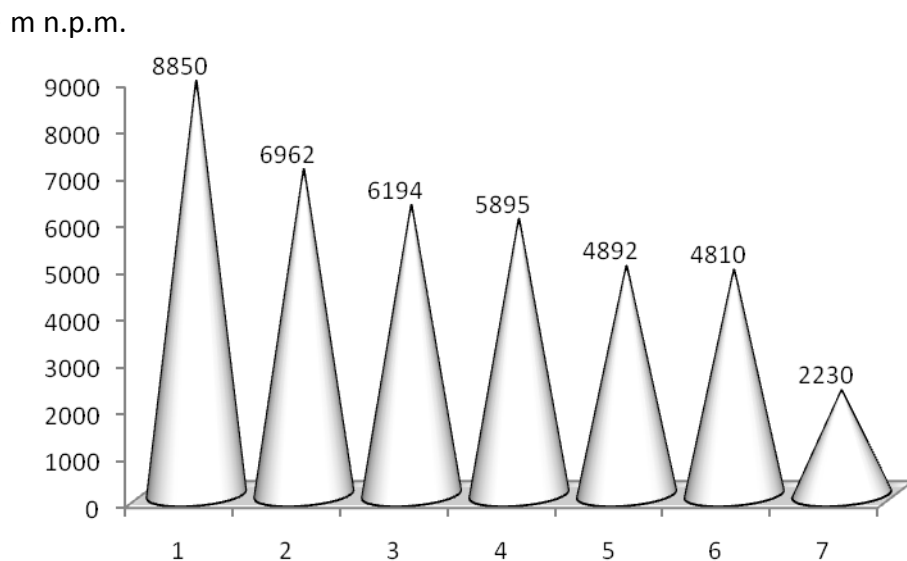
Opis procesu:

Nazwa procesu

1. Niszczenie powierzchni litej skały przez uderzanie o nią okruchami skalnymi, głównie przez piasek niesiony z wiatrem. ....
2. Niszczenie stromego wybrzeża wskutek przyboju. ....
3. Ogół zjawisk związanych z rozpuszczaniem skał przez wodę. ....

Zadanie 9 (0 – 2 p.)

Wykres przedstawia wysokości najwyższych szczytów na poszczególnych kontynentach. Obok cyfr wpisz ich nazwy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Świat w liczbach 2013 Jan Kądziołka, WSiP, Warszawa 2013

1. *Mount Everest*
2. *Aconcagua*
3. ....
4. ....
5. ....
6. *Mont Blanc*
7. ....

Zadanie 10 (0 – 2 p.)

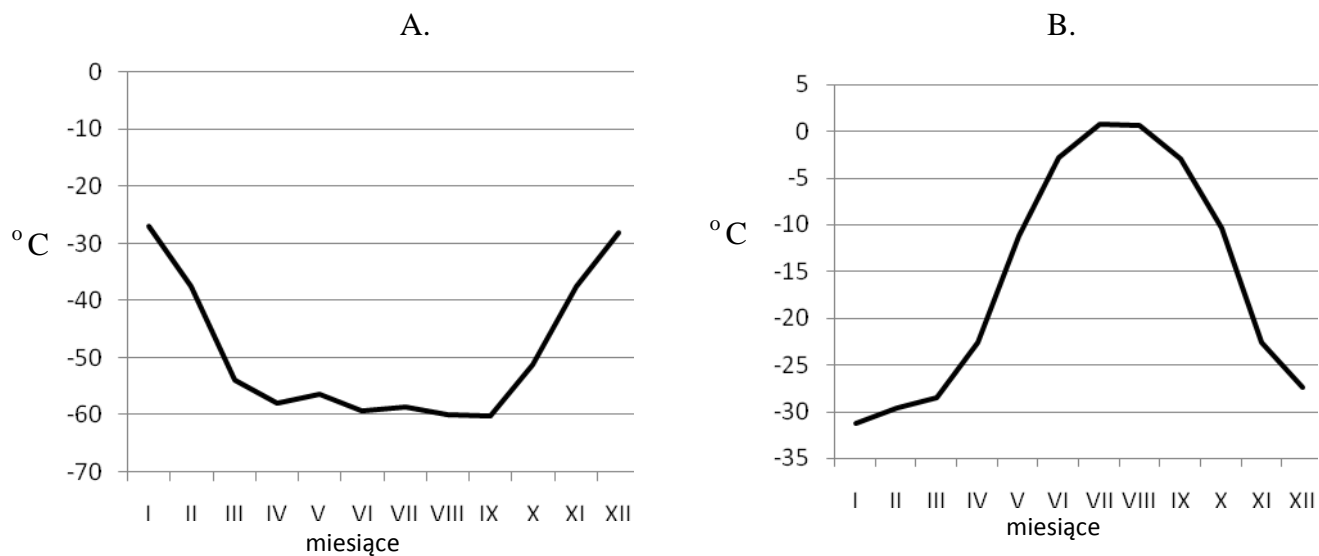
Uzupełnij tabelę, wpisując w odpowiednie kolumny następstwa ruchów Ziemi.

- A. Górowania i dołowania Słońca i gwiazd w ciągu doby.
- B. Występowanie dnia i nocy polarnej.
- C. Występowanie siły Coriolisa.
- D. Zmiana długości trwania dnia i nocy w ciągu roku.
- E. Zmiana wysokości Słońca w momencie górowania.

Następstwa ruchu obiegowego	Następstwa ruchu obrotowego

Zadanie 11 (0 – 1 p.)

Zaznacz wykres, który obrazuje przebieg temperatury stacji położonej na półkuli południowej.

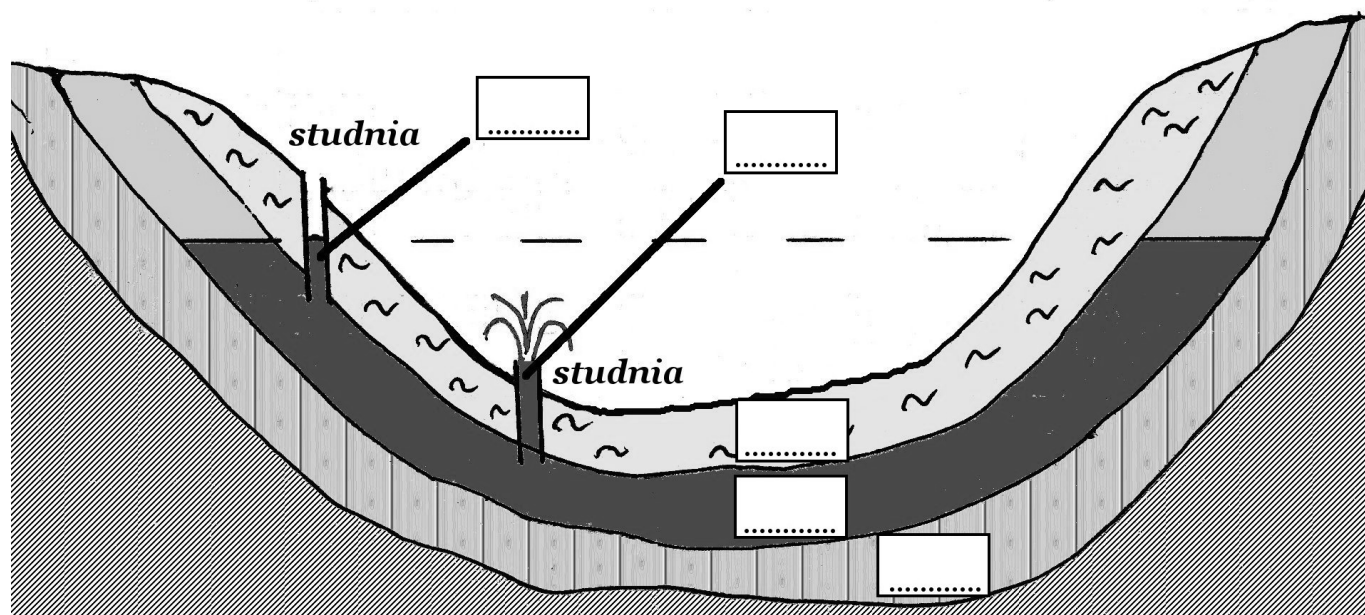

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Małe tablice geografii, Adamantan, Warszawa 2014

Zadanie 12 (0 – 2 p.)

Uzupełnij rysunek informacjami podanymi poniżej.

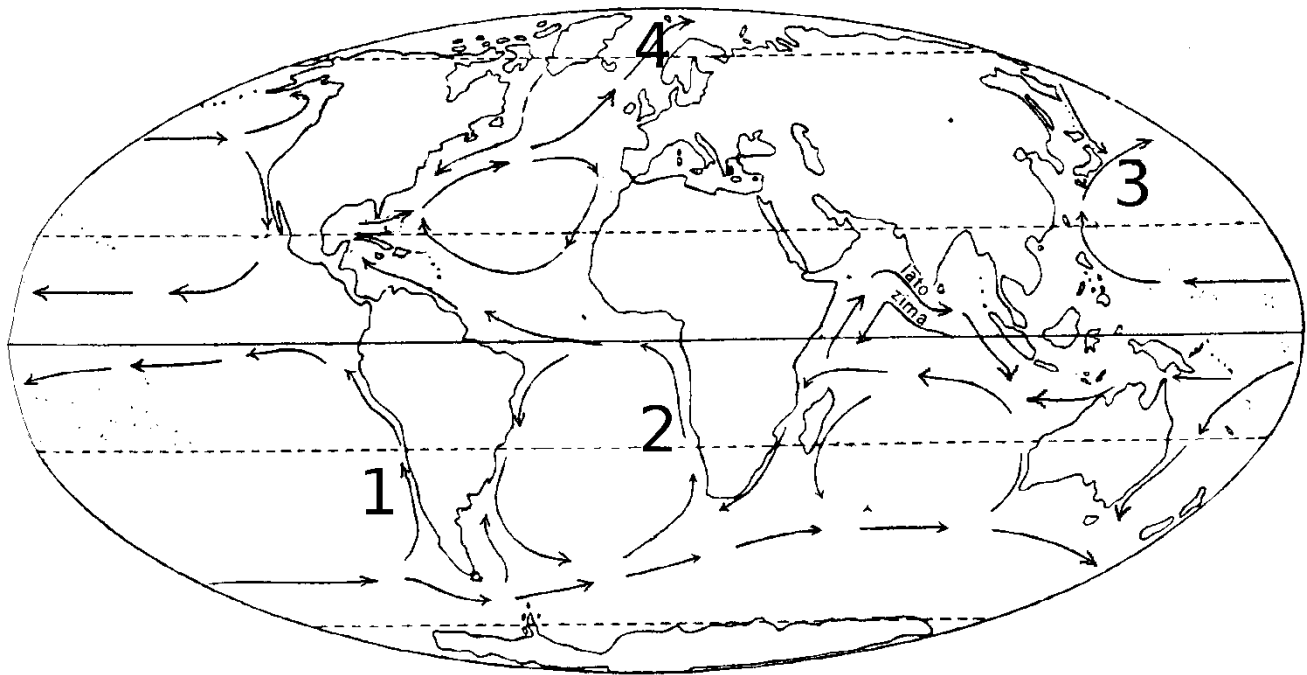
- A. warstwa nieprzepuszczalna
- B. warstwa wodonośna
- C. wody artezyjskie
- D. wody subartezyjskie

Źródło: Opracowanie własne

Zadanie 13 (0 – 2p.)

Na podstawie mapy i własnej wiedzy uzupełnij tabelę.

Nr na mapie	Nazwa prądu morskiego	Termika prądu (wpisz zimny lub ciepły)
1.		
2.		
3.		
4.		

Zadanie 14 (0 – 1 p.)

Zaznacz skalę liczbową, której odpowiada skala mianowana 1 cm → 55 km.

- A. 1 : 5500
- B. 1 : 55000
- C. 1 : 550000
- D. 1 : 5500000

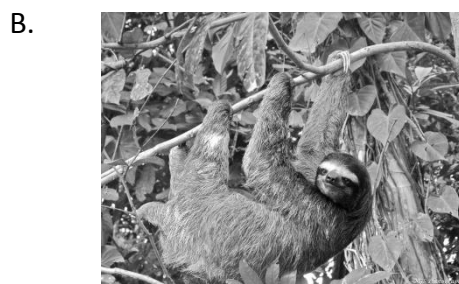
Zadanie 15 (0 – 2 p.)

Pod fotografiami wpisz nazwy zwierząt i kontynentów na których żyją w środowisku naturalnym.

zwierzę: .....

kontynent: .....

zwierzę: .....

kontynent: .....

zwierzę: .....

kontynent: .....

zwierzę: .....

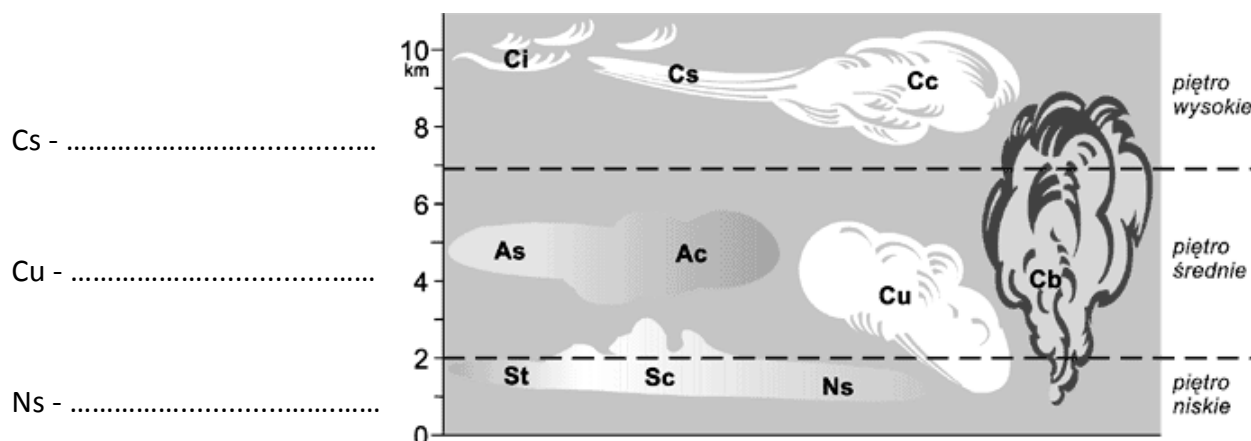
kontynent: .....

Źródło: Opracowanie własne, <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/57/>, <http://koalas.org/kobig.jpg>, http://2.bp.blogspot.com/-8TPuhsqKQ2w/UdxhBpcHSEI/AAAAAAAAEZk/_EpLw2mpI9E/s1600/

Zadanie 16 (0-2 p.)

W wyznaczone miejsca wpisz nazwy wybranych chmur przedstawionych na rysunku. Wykorzystaj pojęcia z ramki.

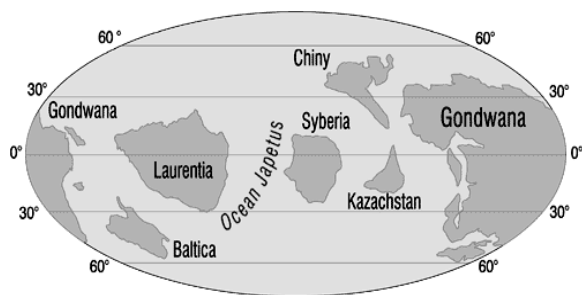
kłębiasta	warstwowo-deszczowa	pierzasto-warstwowa	warstwowo-kłębiasta
-----------	---------------------	---------------------	---------------------

Źródło: <http://www.wiking.edu.pl/article.php?id=28>

Zadanie 17 (0 – 2 p.)

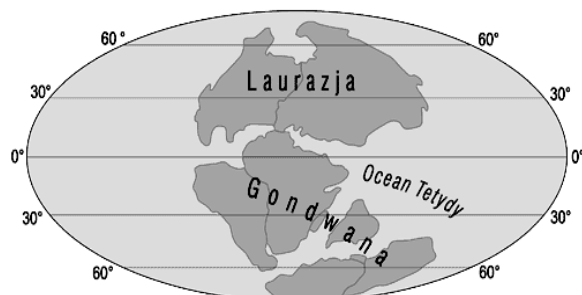
Uzupełnij schemat, tak aby przedstawiał historię dryfu kontynentów.

A.

B.

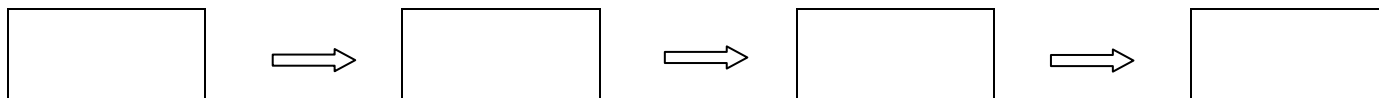

C.

D.

Źródło: http://www.wiking.edu.pl/article.php?subject=Geografia&id=20#plyty_litosfery

Zadanie 18 (0 – 2 p.)

Zapisz nazwy linii łączących na mapach punkty o jednakowej wartości wymienionych zjawisk. Wykorzystaj pojęcia z ramki.

izobary, izohaliny, izohipsy, izohiety, izobaty

- A. wysokość n.p.m. ....
- B. głębokość morza .....
- C. zasolenie wody .....
- D. suma opadów atmosferycznych .....

Zadanie 19 (0 – 1p.)

Zaznacz nazwę przełomu (200 m wysokości), którym przeciska się rzeka Kolorado zanim dotrze do głównej części Wielkiego Kanionu.

- A. Kanion Marmurowy
- B. Kanion Granitowy
- C. Kanion Levandera
- D. Kanion Bryce’a

Zadanie 20 (0 - 1p.)

Zaznacz nazwę parku narodowego, którego dotyczy opis.

Park o prawdopodobnie największej różnorodności biologicznej na świecie. Naliczono w nim 150 gatunków płazów, a na 1 ha można tam spotkać 655 gatunków drzew i nawet około 100 tys. gatunków owadów.

Opis dotyczy parku narodowego:

- A. Pantanal Matogrossense w Brazylii
- B. Góra Kamerun w Kamerunie
- C. Sainte Anne na Seszelach
- D. Yasuni w Ekwadorze

ZAŁĄCZNIK 1.

